

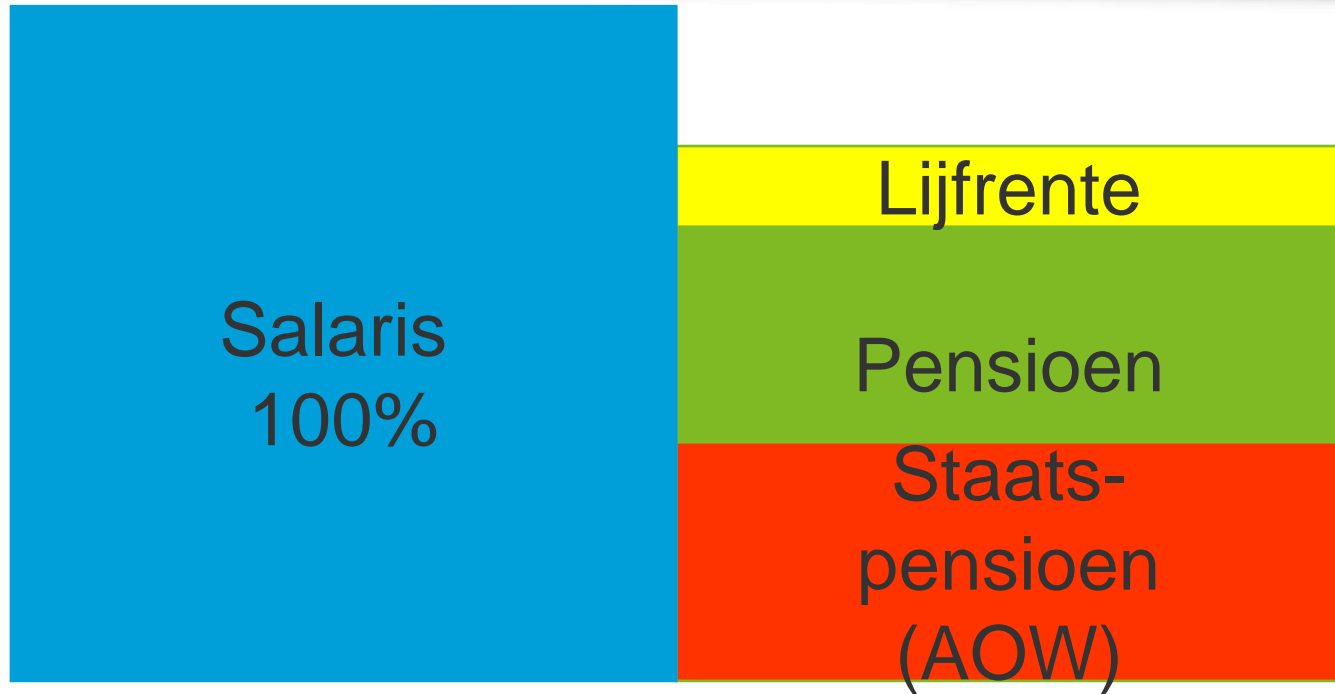
PENSIOEN VOOR JONG EN OUD

GELDERMALSEN 29 JUNI 2016

ELLEN TE PASKE – LIEVESTRO
CHRIS DRIESSEN

- Pensioenstelsel
- AOW
- Aanvullend pensioen
- Derde pijler/eigen huis
- Pensioenen in 2017
- Toekomst pensioenen
- Slot

PENSIOEN IS AANVULLING OP AOW

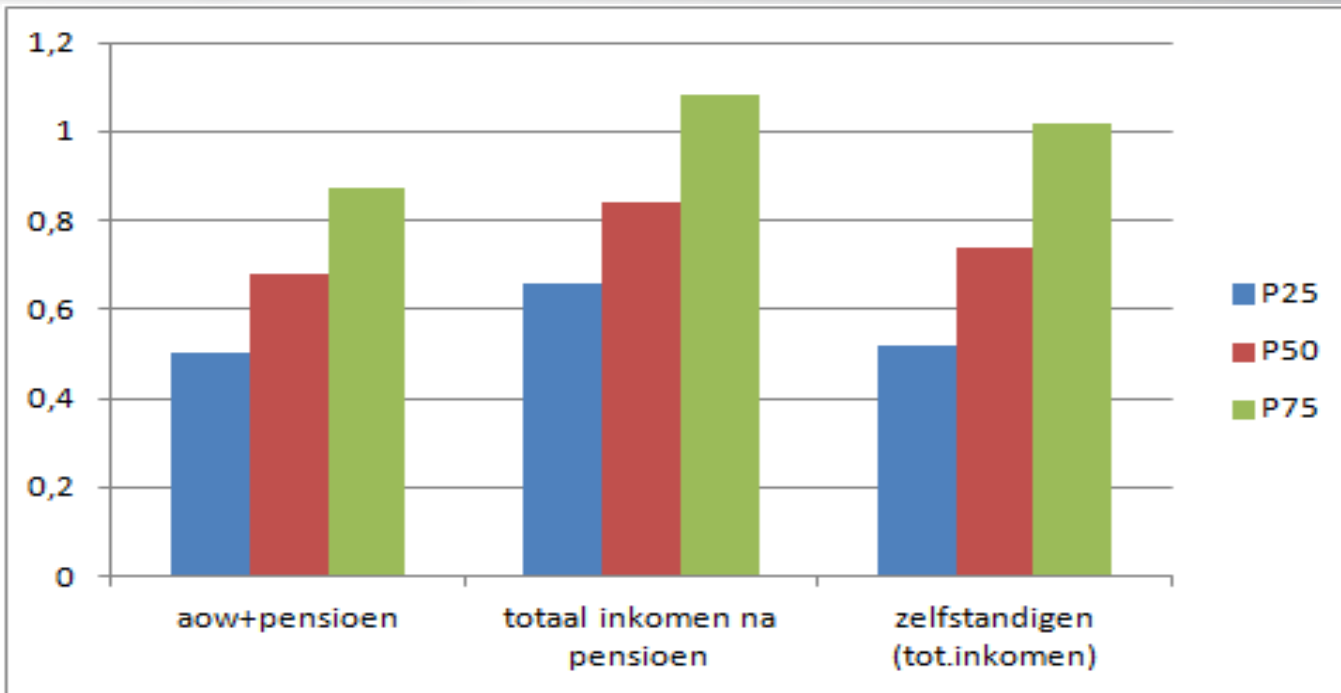

3^e pijler Individuele voorzieningen; overheidsregulering neemt toe (financiële crisis, woekerpolissen enz). Regulering; Wft, toezicht AFM (DNB) , zorgplicht.

2^e pijler Oorsprong arbeidsvoorwaardelijk. Overheidsregulering neemt sterk toe: Regelgeving; PW, FTK, Witteveenkader Toezicht; DNB, AFM Governance; Wet versterking bestuur

1^e pijler
Sociale zekerheid; volledig overheidsbepaald.

3. GEMIDDELD GOED INKOMEN NA PENSIOEN, MAAR ONGELIJK VERDEELD

AOW, VOLKSVERZEKERING (1)

- Voorziet in MINIMUM uitkering
- Samenwonend : 50% minimumloon € 745 p.maand
- Alleenstaand : 70% minimumloon € 1145 p.maand
- 2x samenwonend : 100% minimumloon € 1490 p.maand

- Ingangleeftijd <-> levensverwachting in 2020 : 67 jaar
- Opbouw in 50 jaar (17 – 67) 2060 : 71,5 jaar
- Omslagfinanciering.

AOW (2)

- Alle ingezetenen bouwen op
- AOW-gat voor migranten
- Voorkomt toch doorgaans armoede
- Maar géén relatie tot laatste loon
- AOW is 25 % van modaal inkomen
- Aanvullend pensioen is dus erg belangrijk

AANVULLEND PENSIOEN (1)

- Recht is niet wettelijk geregeld
- Moet via CAO
- Groeiende witte vlek (zzp/flex/afkoop)
- Als er een pensioenafpraak is, geldt verplichte deelname
- Kapitaaldekking; via fonds of verzekeraar
- Pensioenpremie aftrekbaar (tot € 100.000)
- Pensioenvermogen niet belast

AANVULLEND PENSIOEN (2)

Werknemers	(met pensioen)
60 BPF'en	(75%)
200 OPF'en	(10%)
30.000 verzekerde regelingen	(15%)
Witte vlek 5 – 10 % onder werknemers	(ca. 600.000)
ZZP	(circa 1.000.000)
Zonder pensioen	50 – 70 %
Met pensioen	30 – 50 %

UITKERINGSREGELING EN PREMIEREGELING

Twee soorten contracten

- Middelloon regeling met indexatie ambitie (DB/uitkeringsregeling)
 - => bijna alle fondsen
 - => 80 – 85 % alle deelnemers
- Beschikbare premiereregeling (DC/premiereregeling)
 - => regelingen via verzekeraars
 - => excedent regelingen
- => 15 – 20% van alle deelnemers
- => aantal groeit

UITKERINGSREGELING

Middelloon regeling

Opbouw percentage x (loon minus franchise)

Voorbeeld:

- $1.875 \% (40.000 - / - 13.000) = 506,25$
- Richtleeftijd 67 jaar
- Is aanspraak per jaar vanaf pensioenrichtleeftijd
- Aantal opbouwjaren én indexatie van groot belang

INDEXATIEAMBITIE

- Een niet geïndexeerd pensioen is geen pensioen (Jean Frijns)
- Waarde van een nominale pensioenaanspraak

	20 jaar	40 jaar	60 jaar
2% inflatie	76%	51%	31%
2,5% inflatie	71%	43%	23%

- Voorwaardelijke ambitie (goede en slechte tijden)
- Welvaartsvast-Waardevast (loon-prijs)

PREMIEREGELING

Beschikbare premie regeling

Premie x (loon minus franchise)

Voorbeeld :

15 % x (40.000 -/- 13.000) is 4.050

Is pensioenpot nu - > aanspraak per jaar?

Afhankelijk van rendement en is zeer rentegevoelig

Veel regelingen hebben veel te lage premie(!!) => slecht resultaat

ANDERE PENSIOENSOORTEN

- Ouderdomspensioen
- Nabestaanden pensioen (veelal 70% van het OP)
- Wezen pensioen
- Arbeidsongeschiktheid pensioen (soms)
- Pensioenopbouw bij arbeidsongeschiktheid

Zie Uniform Pensioen Overzicht

Zie Pensioen Register

Zie website van je fonds (www.pwri.nl)

- Pensioen belangrijk onderdeel totale arbeidsvoorwaarde
- Vergelijk oude en nieuwe regeling!
- Waarde overdracht is wettelijk recht
 - > Let op indexatie perspectief in oude en nieuwe regeling
 - > Mogelijke invloed op nabestaanden pensioen

- WAO : vaak voortzetting pensioen opbouw
- WW : vaak géén pensioenopbouw
- Echtscheiding: Verrekening Pensioen Rechten
-> leidt tot fors verlies aanspraken
- Deeltijd werken -> halfloon -> half aanvullend pensioen
-> maar wel “hele” AOW
- Carrière - > hoger loon, maar geen hoger pensioen over verleden!

- Vervroegd pensioen (in de regel ontslag: op AOW leeftijd; zie SVB.nl voor je AOW leeftijd)
- Hoe vroeger, hoe lager de uitkering na AOW datum .
- Deeltijd pensioen is ook bij PWRI mogelijk
- Uitruil OP/NP : van groot belang
- Extra pensioen sparen : let op kosten
: kijk naar alternatieven

PENSIOENEN IN 2017

- Vooruitzichten beroerd
- Koopkracht onder druk
 - > via overheid
 - > via pensioenkortingen
- FNV in actie voor koopkracht senioren
- Ook aanvullende pensioenopbouw onder druk
 - Voor actieven

Macro/nationaal

- NL heeft goed pensioen vergeleken met rest van de wereld
- Maar kloof tussen ambitie en realiteit
- Te rentegevoelig

Micro/individu

- Wees pensioen bewust
- Ga voor goed pensioen
- Onderneem tijdig actie
- Wees attent bij life time events